

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Paweł Rygiel (spr.)
Sędziowie:	SSA Sławomir Jamróg SSA Marek Boniecki
Protokolant:	sekr.sądowy Marta Matys

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2017 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa N. S.

przeciwko Szpitalowi (...) w N. przy udziale po stronie pozwanej interwenienta ubocznego (...) S.A. w W.

o zapłatę i ustalenie

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 6 czerwca 2016 r. sygn. akt I C 1084/11

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie I kwotę 50.000 zł zastępuje kwotą 500.000 zł (pięćset tysięcy złotych), a kwotę 750.000 zł zastępuje kwotą 300.000 zł (trzysta tysięcy złotych) oraz w ten sposób, że w punkcie III tiret 6 kwotę 2.667 zł zastępuje kwotą 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych);**
- 2. w pozostałej części apelację powódki oddala;**
- 3. oddala w całości apelację strony pozwanej;**
- 4. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 10.800 zł (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;**
- 5. nakazuje ściągnąć od strony pozwanej Szpitala (...) w N. na rzecz Skarbu Państwa – sądu Okręgowego w Nowym Sączu kwotę 2.427 zł (dwa tysiące czterysta dwadzieścia siedem złotych) tytułem części brakującej opłaty od apelacji.**

SSA Marek Boniecki SSA Paweł Rygiel SSA Sławomir Jamróg

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 13 stycznia 2017 r..

Małoletnia powódka N. S. domagała się zasądzenia od Szpitala (...) w N. kwoty 1.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od 1 lutego 2011r. do dnia zapłaty, kwoty 177.200 zł tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lutego 2011 r. do dnia zapłaty oraz renty w wysokości 5.100 zł miesięcznie, począwszy od października 2011r., a nadto ustalenia odpowiedzialności pozwanej za szkody mogące powstać w przyszłości ze zdarzenia deliktowego objętego treścią pozwu. Podstawą zgłoszonego roszczenia były twierdzenia, że powódka doznała szkody na skutek nieprawidłowego postępowania personelu medycznego pozwanej placówki podczas porodu.

Strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy

- zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 800.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 50.000 zł od dnia 1 lutego 2011 r. do dnia zapłaty a od kwoty 750.000 od dnia 22 września 2011 r. do dnia zapłaty (pkt I sentencji);

- zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 65.927 zł tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 20.000 zł od dnia 1 lutego 2011 r. do dnia zapłaty, od kwoty 41.762 zł od dnia 22 września 2011 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 4.165 zł od dnia 10 lutego 2016 r. do dnia zapłaty (pkt II);

- zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki rentę począwszy od października 2011 r. w następujących kwotach:

a/ 2.497 zł za październik 2011 r.,

b/ 2.397 zł miesięcznie za okres od 1 listopada 2011 r. do 31 marca 2013 r.,

c/ 2.197 zł miesięcznie za okres od 1 kwietnia 2013 r. do 30 kwietnia 2014 r.,

d/ 2.017 zł miesięcznie za okres od 1 maja 2014 r. do 30 grudnia 2014 r.,

e/ 1.817 zł miesięcznie za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.,

f/ 2.667 zł miesięcznie począwszy od 1 stycznia 2016 r.

określając terminy i sposób płatności rat rentowych (pkt III);

- umorzył postępowanie w zakresie żądania odszkodowania w kwocie 144,14 zł (pkt IV); ,

- ustalił odpowiedzialność pozwanego Szpitala (...) w N. względem małoletniej powódki N. S. na przyszłość za skutki zdarzenia z dnia 13 września 2008 r. (pkt V);

- oddalił powództwo w pozostałej części (pkt VI);

- rozliczył koszty procesu.

Podstawą wyrokowania były następujące ustalenia.

W dniu 3 września 2008 r. matka powódki, będąca w 40 tygodniu pierwszej ciąży, została skierowana do szpitala z powodu obrzęku kończyn dolnych i słabszych ruchów płodu. Została przyjęta na Oddział Położniczo-Ginekologiczny pozwanego Szpitala.

Sąd poczynił szczegółowe ustalenia dotyczące przebiegu pobytu matki powódki w szpitalu, w tym w zakresie opieki i podejmowanych czynności medycznych. W szczególności wskazał, że w godzinach popołudniowych dnia 12 września 2008 r. wystąpiło u rodzącej podwyższenie temperatury ciała 38,5 st. C. Lekarz dyżurny zlecił podanie P., po czym gorączka ustąpiła. Lekarz nie zbadał jednak pacjentki, jak też nie podjął decyzji o podaniu antybiotyku i przeprowadzeniu badań dodatkowych.

W dniu 13 września 2008 r. o godz. 6⁰⁰ pękł u rodzącej pęcherz płodowy i odszedł zielony płyn owodniowy. O godz. 8⁴⁵ przeprowadzono u niej badanie wpisując w dokumentacji, że płyn owodniowy jest czysty. Lekarz dyżurny zlecił A., którą podano rodzącej około godz. 16⁰⁰. Następnie Sąd odnotował zdarzenia związane z przebiegiem porodu, w tym wskazał, że w jego trakcie stale minimalnie odpływały zielone wody płodowe a mimo tego lekarz dyżurny odnotował, że odchodzą czyste wody płodowe.

O godz. 17⁽⁵⁰⁾ nastąpił poród dziecka płci żeńskiej, żywego, o masie ciała 2870 g i 53 cm długości, w złym stanie ogólnym, ocenionym na 2/5/6 punktów w skali A.. Dziecko było niedotlenione, urodzone w stanie realnie zagrażającym życiu. Po urodzeniu noworodka odśluzowano, osuszono, zaopatrzono pępowinę, stosowano masaż serca, sztuczną wentylację i podano leki. Noworodka umieszczono w otwartej cieplarni, pobrano kontrolne badania biochemiczne i bakteriologiczne. Stan po urodzeniu dziecka wskazywał, że doszło do wewnątrzmacicznego niedotlenienia płodu, z podjęciem przez niego akcji oddechowej w drogach rodnych i zachłyśnięciem się płynem owodniowym, do którego płód wydalal śmólkę (wskutek niedotlenienia). Najprawdopodobniej opisane powikłanie dokonało się w ostatniej fazie porodu. Małoletnia powódka w okresie od 13 września do 29 września 2008 r. przebywała na Oddziale Neonatologicznym Szpitala w N. z rozpoznaniem niedotlenienie okołoporodowe, uogólnione wewnątrzmaciczne zakażenie płodu, drgawki, hipoglikemia, hipokalcemia.

Sąd Okręgowy ustalił, że wystąpienie podwyższonej ciepłoty ciała u ciężarnej bez ewidentnych przyczyn, musi kierować uwagę badającego na możliwość rozwijającego się zakażenia wewnątrzmacicznego. Wówczas od razu należy profilaktycznie/lecznico podać antybiotyk i wdrożyć ukierunkowane badania – ocenę stężenia CRP, częstszą ocenę stanu płodu (tachykardia), ocenę mikrobiologiczną wydzieliny z kanału szyjki macicy, ocenę macicy – bolesność, częstszy pomiar ciepłoty i tętna ciężarnej. Gorączka u rodzącej najprawdopodobniej była objawem stanu zapalnego. Zielono zabarwione wody płodowe najczęściej dowodzą o aktualnym lub przeżytym niedotlenieniu wewnątrzmacicznym płodu. Prawdopodobnie wcześniejsze podanie antybiotyku wpłynęłoby hamująco na rozwój procesu zapalnego i mogłoby zmniejszyć negatywny wpływ zakażenia na płód. Podanie antybiotyku w przypadku rodzącej było spóźnione i tym samym nasilający się proces zapalny mógł zwiększyć uszkodzenie płodu. Jeżeli odpływał zielony płyn owodniowy to obowiązkiem personelu szpitala było prowadzenie stałego zapisu KTG i przy stałym monitorowaniu KTG możliwym było uchwycenie istniejącego niedotlenienia płodu. Błędem personelu szpitala było, że nie podano rodzącej antybiotyku w tym dniu kiedy wystąpiła gorączka u rodzącej a dokonano tego w dniu następnym.

Sąd poczynił ustalenia dotyczące przebiegu leczenia małoletniej powódki, w tym terapii, którym jest i musi być poddawana. Jest ona objęta opieką wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Ustalając stan zdrowia powódki Sąd wskazał, że w wyniku zaburzeń okołoporodowych występuje u niej dziecięce porażenie mózgowe i padaczka. Powódka nie chodzi, siedzi w miarę samodzielnie z przygięciem głowy do klatki piersiowej. Występuje u niej przykurcz dłoni i stóp, słaba manipulacja palcami, zaburzenia widzenia, nie fiksuje wzroku, zez oka lewego, zez rozbieżny naprzemienny, prawdopodobnie nie widzi. Powódka wymaga stałej rehabilitacji, praktycznie dożywotniej i leczenia z powodu dziecięcego porażenia mózgowego. Systematyczna i intensywne rehabilitacja u powódki może poprawić jej stan, lecz trudno określić czy jakkolwiek rehabilitacja i leczenia spowodują znaczną poprawę, gdyż pewne zmiany związane z niedotlenieniem są nieodwracalne. Za takie zamiany uznaje się zmiany w ośrodkowym układzie nerwowym, uszkodzenie ośrodków w mózgu odpowiedzialnych za występowanie napadów padaczkowych oraz uszkodzenie korowych ośrodków widzenia.

Sąd wskazał także, że u powódki rozpoznano wrzodziejące zapalenie jelita grubego i chorobę L.choroby te nie mają jednak związku z przebytym niedotlenieniem okołoporodowym, ani lekami, które zażywa małaletnia.

Powódka jest całkowicie zależna od osób drugich, nie chodzi samodzielnie, wymaga pomocy przy wszystkich czynnościach codziennych, występują zaburzenia widzenia, prawdopodobnie dziecko nie widzi. Stale, prawdopodobnie do końca życia powódka będzie otrzymywała leki przeciwpadaczkowe. Ze względu na występujące schorzenia u małaletniej powódki konieczne jest stosowanie specjalistycznych form rehabilitacji wieloprofilowej co wymaga specjalnych przyrządów i zabawek wpływających na stymulację zmysłów. Takie leczenie będzie długotrwałe, proces edukacji i rehabilitacji będzie wymagał specjalnego ośrodka jak również kontynuacji terapii w domu przez wiele lat. Rokowania co do uzyskania całkowitego zdrowia są wątpliwe, istnieje prawdopodobieństwo ujawnienia się w przyszłości obecnie niewidocznych skutków niedotlenienia np. autyzmu, nadpobudliwości, zaburzeń emocjonalnych i zaburzeń zachowania, przykurczy. Istnieje prawdopodobieństwo, że zdarzenie może skutkować następstwami w sferze zdrowia psychicznego. Procentowy uszczerbek na zdrowiu z punktu widzenia neurologicznego wynosi 100 % i jest to trwałe uszczerbek.

Sąd poczynił także szczegółowe ustalenia co do kosztów związanych ze stanem zdrowia powódki, w tym ponoszonych na rehabilitację i leki.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał zgłoszone roszczenie za częściowo uzasadnione. Znajduje ono oparcie w treści art. 430 k.c. i 361 § 1 k.c. W szczególności analiza okoliczności sprawy, w tym wnioski biegłych, prowadzą do stwierdzenia, że lekarze zatrudnieni w pozwanym szpitalu dopuścili się uchybień podczas porodu małaletniej, polegającymi na nie podaniu antybiotyku rodzącej w dniu 12 września 2008 r. oraz ignorowanie faktu zielonych wód płodowych. Gorączka u matki powódki była najprawdopodobniej objawem stanu zapalnego, a wcześniejsze podanie antybiotyku u rodzącej rozpoczęłoby wcześniejsze leczenie, jeszcze wewnątrzmaciczne. Zakażenie wewnątrzmaciczne najprawdopodobniej było przyczyną niedotlenienia, a następstwem tych dwóch czynników było mózgowe porażenie dziecięce występujące u powódki. Zmiany, które wystąpiły u powódki wskazują na co najmniej kilkunastogodzinny okres zakażenia wewnątrzmacicznego. Skoro tak to istnieje związek przyczynowy pomiędzy zaniedbaniami lekarzy pozwanego szpitala a doznana przez powódkę szkodą.

Zasądzając od strony pozwanej na rzecz powódki zadośćuczynienie, Sąd oparł się na dyspozycji art. 445 § 1 k.c. Uwzględniając skutki zdrowotne wynikające z błędu medycznego, w tym pozbawienie powódki możliwości normalnego funkcjonowania, trwałość i nieodwracalność tych skutków – ocenił, że odpowiednią sumę z tytułu zadośćuczynienia stanowi kwota 800.000 zł. Od zasądzonej z tego tytułu kwoty należą się powódce – stosownie do treści art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. - odsetki od dnia 13 stycznia 2011 r. od kwoty 500.000 zł (tj. od dnia wezwania do zapłaty tej kwoty), a od dnia doręczenia pozwu stronie pozwanej tj. 21 września 2011 r. co do kwoty 300.000 zł.

Stosownie do treści art. 444 § 1 k.c. Sąd zasądził na rzecz powódki odszkodowanie, a to:

- z tytułu utraconych dochodów, które odpowiadają kosztom stałej opieki nad małaletnią za okres od lutego 2009 r. do końca września 2011r., licząc zarobki jakie matka powódki otrzymywała przed narodzinami powódki; z tego tytułu powódce należała się kwota 48 836 zł;

- z tytułu zwiększonych wydatków związanych z jej stanem zdrowia mających związek z następstwami urazu okołoporodowego, za okres 3 lat od urodzenia do końca września 2011 r. licząc z tego tytułu miesięczną kwotę odszkodowania na 3 500 zł; sąd zaznaczył, iż dokonując rozliczeń z tego tytułu kierował się dyspozycją art. 322 k.p.c. przyjmując, że przy istniejących trudnościach dowodowych wynikających również z upływu czasu ściśle udowodnienie wysokości odszkodowania jest nader utrudnione; na wyliczoną kwotę składały się wydatki związane z: zakupem pieluchomajtek, zakupem chusteczek nawilżających, rehabilitacją, kosztami dojazdu.

Łącznie powódce z tytułu odszkodowania należy się kwota 65.927 zł.

Sąd ocenił, że pozostałe wydatki, które powódka rozliczała w pozwie w ramach odszkodowania nie pozostają w związku przyczynowym z dziecięcym porażeniem mózgowym, co wynika z przedłożonych w sprawie opinii biegłych lekarzy. W konsekwencji ponad zasądzoną kwotę Sąd powództwo oddalił.

Uwzględnioną kwotę odszkodowania Sąd zasądził z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w oparciu o treść art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 i 2 k.c., przy czym kwotę 20 000 zł z odsetkami od daty 1 lutego 2011 r. (pismem z dnia 13 stycznia 2011r. powódka zwracała się do pozwanego o zapłatę kwoty 20 000 zł tytułem odszkodowania), kwotę 41.762 zł z odsetkami od następnego dnia od doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, a kwotę 4 165 zł z odsetkami od dnia następnego od doręczenia pozwanemu pisma z dnia 21 stycznia 2016 r. t. j. od dnia 10 lutego 2016 r.

Odnośnie świadczenia rentowego, zasądzonego na podstawie art. 444 § 2 k.c., Sąd I instancji wskazał, iż powódce należy się świadczenie z tytułu zwiększonych wydatków.

Na zasądzoną rentę składają się kwoty z tytułu: zakupu pieluchomajtek i chusteczek nawilżających, dojazdu do neurologa, koszty rehabilitacji, zakupu zabawek specjalistycznych oraz kosztów opieki nad małoletnią.

Dalej idące żądanie w zakresie renty sąd oddalił, bowiem powódka nie wykazała, że zakup pozostałych leków, oleju z nasion konopii, zakup środka N., zakup soli fizjologicznej zakup strzykawek jednorazowych, bandaży, dodatkowych kosztów opieki w wymiarze 5 godzin dziennie po 15 zł za godzinę, czy innych wydatków objętych pozwem i rozliczeniem z pisma z dnia 21 stycznia 2016r. są konieczne i celowe i mają związek przyczynowy z przebytym niedotlenieniem okołoporodowym w sytuacji, gdy pozwany szpital kwestionował te koszty.

O odpowiedzialności strony pozwanej wobec powódki za mogące powstać w przyszłości skutki zdarzenia z dnia 13 września 2008 r. Sąd orzekł na podstawie art. 189 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł z odwołaniem się do art. 100 k.p.c.

Od powyższego orzeczenia apelacje wniosły obie strony.

Strona pozwana, zaskarżając wyrok w części dotyczącej 50 % zasądzonych kwot, zarzuciła naruszenie:

- przepisów prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę dowodów;
- naruszenie prawa materialnego tj. art. 445 § 1 k.c. i art. 444 § 1 k.c. oraz art. 363 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię i zastosowania, a w konsekwencji przyjęcie, że w okolicznościach sprawy odpowiednią sumę zadośćuczynienia stanowi kwota 800.000 zł z odsetkami a odszkodowania kwota 65.927 zł z odsetkami i zróżnicowane kwoty renty;
- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 363 § 2 k.c. i art. 481 § 1 k.c. poprzez zasądzenie kwoty odsetek od kwoty zadośćuczynienia, odszkodowania i renty od 2011 r. w sytuacji, gdy nie było ustalonej odpowiedzialności pozwanego, co nastąpiło dopiero w trakcie kilkuletniego procesu, na podstawie wielu opinii biegłych, a nadto w sytuacji gdy zadośćuczynienie i odszkodowanie zasądzone zostało według aktualnej wartości pieniądza oraz gdy w zakresie zadośćuczynienia rozstrzygające znaczenie ma oceną Sądu, a w konsekwencji data wyrokowania stanowi początek biegu terminu odsetek za opóźnienie;
- naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego na okoliczność, czy małoletnia powódka doznała na skutek zawinionego i wykazanego działania personelu medycznego trwałego uszczerbku na zdrowiu i w jakim stopniu, czy też ten uszczerbek jest również skutkiem niezawinionego przez personel pozwanego Szpitala zakażenia wewnątrzmacicznego i niedotlenienia okołoporodowego oraz mózgowego porażenia dziecięcego, przy uznaniu, że uszczerbek na zdrowiu pod względem neurologicznym wynosi 100 %.

W konsekwencji podniesionych zarzutów, apelujący Szpital, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez obniżenie o połowę zasądzonych na rzecz powódki kwoty i oddalenie powództwa w części ponad tak wyliczone kwoty oraz zmianę

wyroku w części rozliczającej koszty procesu, jak też o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego. Jako wniosek ewentualny apelujący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Powódka - zaskarżając wyrok w zakresie kwot i okresów, od których zasądzono odsetki ustawowe za opóźnienie od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia oraz w zakresie oddalenia powództwa o rentę ponad wskazane kwoty – zarzuciła naruszenie prawa materialnego tj.:

- art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 i 2 k.c. poprzez zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od zasądzonego zadośćuczynienia od kwoty 50.000 zł od dnia 1 lutego 2011 r. i od kwoty 750.000 zł od dnia 22 września 2011 r.;

- art. 415 k.c. w zw. z art. 444 § 2 k.c. poprzez zasądzenie na rzecz powódki renty w wysokości nieadekwatnej tj. zaniżonej w stosunku do zwiększonych potrzeb powódki.

Apelująca powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I poprzez zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od zasądzonej kwoty 800.000 zł zadośćuczynienia w tern sposób, by odsetki te były zasądzone od kwoty 500.000 zł od dnia 1 lutego 2011 r., a od kwoty 300.000 zł od dnia 22 września 2011 r., a nadto o zmianę wyroku w pkt VI poprzez zasądzenie od strony pozwanej dodatkowo, tytułem renty, kwoty 2.603 zł za miesiąc październik 2011 r., kwoty 2.703 zł miesięcznie za okres od listopada 2011 r. do marca 2013 r., kwoty 2.903 zł miesięcznie za okres od kwietnia 2013 r. do kwietnia 2014 r., kwoty 3.083 zł miesięcznie za okres od maja 2014 r. do grudnia 2014 r., kwoty 3.283 zł miesięcznie za okres od stycznia 2015 r. do grudnia 2015 r. i kwot po 5.933 zł miesięcznie począwszy od stycznia 2016 r.. Wniosła także o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Powódka wniosła ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Każda ze stron wniosła o oddalenie apelacji przeciwnika procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Ustalenia dokonane w pierwszej instancji, co do zasady, są prawidłowe i Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne. Dokonane zostały w oparciu o wszystkie przeprowadzone dowody, a ocena tych dowodów mieści się w granicach wyznaczonych art. 233 § 1 k.p.c. W szczególności nie budzą zastrzeżeń te ustalenia, które obejmują fakty dotyczące zaniedbań personelu medycznego pozwanego Szpitala oraz ich skutków dla zdrowia powódki. Żadna ze stron nie kwestionuje aktualnie, że przyczyną stwierdzonych schorzeń powódki było niedotlenienie wewnątrzmaciczne, które z wysokim stopniem prawdopodobieństwa było skutkiem zakażenia wewnątrzmacicznego, jak też że z tymi skutkami w adekwatnym związku przyczynowym pozostają uchybienia strony pozwanej, polegające na zbyt późnym podaniu antybiotyku rodzącej, zignorowanie faktu zielonych wód płodowych, a w konsekwencji nie zlecenie stałego monitorowania akcji serca płodu poprzez zapis KTG.

Przy niezakwestionowaniu tych podstawowych okoliczności, istota zarzutów strony pozwanej sprowadza się do twierdzenia, że zaniedbania strony pozwanej jedynie przyczyniły się do szkody powódki. Poza sporem pozostaje bowiem, że samo powstanie zakażenia wewnątrzmacicznego było wynikiem okoliczności, za które Szpital nie odpowiada. W tym stanie rzeczy strona pozwana twierdzi, iż odpowiada jedynie w części za szkodę powoda, bowiem stwierdzone uchybienia wpłynęły jedynie na rozmiar szkody – zdaniem strony apelującej w 50 %. W konsekwencji wszelkie zarzuty, tak skierowane przeciwko podstawie faktycznej jak i podnoszonym naruszeniom prawa procesowego i materialnego, koncentrują się na przedmiotowym zagadnieniu.

Zarzuty te nie mogą odnieść zamierzonego skutku.

W pierwszej kolejności przypomnieć należy, że z opinii biegłych w jednoznaczny sposób wynika, że zmiany jakie nastąpiły u powódki wskazują na co najmniej kilkunastogodzinny okres zakażenia wewnątrzmacicznego (k.419 akt). Okres ten zbliżony jest do czasu opóźnienia podania rodzącej antybiotyku. Gorączka wystąpiła u niej w

godzinach popołudniowych 12 września 2008 r., zaś antybiotyk podano jej dopiero w dniu następnym o godz. 16⁰⁰. Zasadne jest zatem stwierdzenie, że gorączka była pierwszym objawem rozwijającego się stanu zapalnego (zakażenia). W konsekwencji w pełni uzasadniona była konkluzja Sądu o wysokim prawdopodobieństwie istnienia związku przyczynowego pomiędzy zaniedbaniami personelu medycznego pozwanego Szpitala a stwierdzonym stanem zdrowia powódki.

Zgromadzony materiał dowodowy – wbrew zarzutom apelującego pozwanego – nie dawał podstaw do poczynienia odmiennych ustaleń i wyciągnięcia z nich odmiennych wniosków. Z opinii biegłych wynika bowiem, że wcześniejsze podanie antybiotyku rozpoczyna proces leczenia płodu, co dawało szansę na łagodniejszy przebieg zakażenia noworodka. Wnioski wyciągnięte przez Sąd na podstawie opinii biegłych znajdują w pełni potwierdzenie w opinii przeprowadzonej w postępowaniu karnym - z opinii biegłych Zakładu Medycyny Sądowej Akademii Medycznej we W. wynika, że stałe prowadzenie zapisu KTG mogłoby pozwolić na uchwycenie pierwszych objawów wewnątrzmacicznego niedotlenienia, w czasie kiedy jeszcze ukończenia porodu drogą cesarskiego cęcia byłoby możliwe. Tym samym błąd medyczny polegał na nie wykryciu zakażenia i nie zapobieżeniu rozwojowi schorzenia, pomimo istniejących symptomów oraz możliwości wdrożenia właściwego monitorowania i leczenia.

W tym stanie rzeczy brak było podstaw do prowadzenia kolejnych, uzupełniających opinii biegłych w kierunku oferowanym przez stronę pozwaną. Wskazane wyżej okoliczności wskazują bowiem na wysoki stopień prawdopodobieństwa uniknięcia bądź znacznego zniwelowania negatywnych skutków dla zdrowia powódki zakażenia wewnątrzmacicznego, gdyby doszło do prawidłowego działania personelu medycznego.

W konsekwencji nie są także trafne zarzuty strony pozwanej naruszenia art. 445 § 1 k.c., art. 444 § 1 k.c. i art. 363 § 2 k.c. Zasadne bowiem było przypisanie pozwanemu Szpitalowi pełnej odpowiedzialności za skutki uchybień podczas porodu małoletniej powódki.

Nie są także uzasadnione zarzuty strony pozwanej naruszenia art. 363 § 2 k.c. i art. 481 § 1 k.c. Nie budzi zastrzeżeń zasądzenie odsetek od daty wezwania do spełnienia świadczenia. Zważyć należy, że roszczenia powódki, istniejące od daty powstania szkody, tak w zakresie zadośćuczynienia, odszkodowania i renty, są roszczeniami pieniężnymi nieterminowymi. Tym samym wezwanie do zapłaty powoduje, iż stają się one wymagalne (art. 455 kc). Nadto, tak szkoda jak i zakres cierpień fizycznych i psychicznych powódki były znane w dacie wezwania do zapłaty. Podkreślenia wymaga, iż powódka wystąpiła z roszczeniami do strony pozwanej po upływie 2,5 roku od daty powstania szkody. W tej dacie znane już był zakres skutków, jakimi dotknięta na skutek porodu została małoletnia powódka. Zakres szkody nie był przy tym w istotny sposób kwestionowany – strona pozwana kwestionowała przede wszystkim własną odpowiedzialność za powstanie szkody.

Oczywiście bezzasadne są także zarzuty pozwanego Szpitala, o ile koncentrują się na nieproporcjonalnym „podwyższeniu” renty w stosunku do kwot wynikających z postanowienia zabezpieczającego. Zważyć należy, że zabezpieczenie roszczenia ma charakter jedynie tymczasowy, jest udzielane bez weryfikacji dowodowej, a jedynie na podstawie uwiarygodnienia roszczenia. Tym samym wysokość świadczeń objętych postanowieniem o zabezpieczeniu nie ma jakiegokolwiek znaczenia dla ostatecznego rozstrzygnięcia o zgłoszonym roszczeniu, dokonywanym po przeprowadzeniu postępowania dowodowego.

W tym stanie rzeczy apelacja strony pozwanej okazała się w całości nieuzasadniona.

W części natomiast zasadna jest apelacja powódki. W oczywisty sposób doszło w sprawie do wadliwego zasądzenia świadczenia odsetkowego od sumy zadośćuczynienia – na co zwrócił uwagę w uzasadnieniu sam Sąd I instancji. Przed procesem powódka wystosowała do strony pozwanej wezwanie o zasądzenie zadośćuczynienia w wysokości 500.000 zł, stąd odsetki za opóźnienie od dnia 1 lutego 2011 r. winny być zasądzone od tej kwoty. W konsekwencji od daty doręczenia odpisu pozwu stronie pozwanej odsetki winny być liczone od kwoty 300.000 zł.

Zasadna jest częściowo apelacja powódki w zakresie dotyczącym świadczenia rentowego, o ile dotyczy to kosztów opieki nad małoletnią. Przede wszystkim zważyć należy, że w pozwie przyjęto, iż koszty z tym związane sprowadzają

się głównie do kwoty utraconych zarobków przez matkę powódki, skoro przed urodzeniem córki pracowała, a wobec obecnego stanu zdrowia powódki zmuszona była – dla sprawowania opieki nad dzieckiem - porzucić zatrudnienie. Taki sposób rozliczenia kosztów opieki został przyjęty przez Sąd Okręgowy i nie jest on kwestionowany przez stronę pozwaną. W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny nie znajduje podstaw do ingerencji w tak dokonany sposób wyliczenia tych kosztów.

Niezależnie od tego zasadnie podnosi apelująca powódka, że obok takich kosztów opieki będzie ona zmuszona ponosić wydatki związane z opieką sprawowaną także przez osoby trzecie. Nie sposób bowiem sobie wymagać, by matka powódki przez całą dobę była zmuszona do ciągłej obecności przy dziecku, choćby z uwagi na potrzebę załatwienia innych spraw. Kwota utraconego zarobku nie kompensuje tego rodzaju wydatku. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie jest jednak uzasadniony wniosek, iż dodatkowa ilość godzin w tym zakresie wynosi 5 godzin dziennie. Szacując wydatek w tym zakresie Sąd nie ma możliwości szczegółowego wyliczenia. Posiłkując się regułą wynikającą z art. 322 k.p.c., w ocenie Sądu Apelacyjnego, zasadne jest przyjęcie szacunku, iż dodatkowy koszt opieki obejmuje 2 godziny dziennie. Nie budzi zastrzeżeń przyjęcie jako podstawy wyliczenia stawki godzinowej w wysokości 15 zł. Stąd szacunkowo dodatkowy koszt związany z opieką wynosi ok. 900 zł miesięcznie (2 godziny x 15 zł x 30 dni).

Nadto apelacja w tym zakresie jest uzasadniona co do świadczeń zasądzonych na przyszłość, a więc od dnia 1 stycznia 2016 r. Nie może natomiast odnieść skutku apelacja co do renty za okresy wcześniejsze. Rzeczą powódki było bowiem wykazanie, że takie koszty, związane z zapewnieniem opieki przez osoby trzecie już poniosła. Obowiązkowi temu powódka nie zadośćuczyniła.

Częściowo uzasadniona jest apelacja powódki także w zakresie kosztów leków takich jak kwas foliowy oraz leku M.. Jakkolwiek z opinii biegłej wynika, iż zażywanie tych leków nie jest bezpośrednio związane z występującym u powódki schorzeniem, to jednak – w ocenie Sądu Apelacyjnego – potrzeba przyjmowania tych leków wynika z zasad doświadczenia życiowego. Nie jest wymagana szczególna wiedza medyczna dla przyjęcia niezbędności podawania dziecku spastycznemu leków odksztuszających. Podobnie nie sposób uznać za pozbawione potrzeby podawanie dziecku kwasu foliowego, jako środka niezbędnego dla prawidłowego funkcjonowania układu nerwowego. To wszystko w sytuacji, gdy powódce środki te są podawane i nie sposób przyjąć, by rodzice powódki podawali je bez potrzeby i bez konsultacji z lekarzem prowadzącym.

Stąd w konsekwencji, zasądzoną tytułem renty kwotę 2.667 zł należało zastąpić kwotą 3.600 zł, przyjmując, iż ścisłe wyliczenie świadczenia nie jest możliwe (art. 322 k.p.c.).

Dalej idąca apelacja powódki nie jest uzasadniona. Twierdzenia powódki o konieczności ponoszenia, ponad przyjęte kwoty, wydatków z tytułu zakupu zabawek i kosztów rehabilitacji nie znajduje oparcia w treści zgromadzonego materiału dowodowego.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. i art. 385 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik (art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.). Nadto, na podstawie art. 113 ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd Apelacyjny nakazał ściągnąć od strony pozwanej część brakującej opłaty od apelacji powódki, w zakresie, w którym apelacja ta okazała się uzasadniona.

SSA Marek Boniecki SSA Paweł Rygiel SSA Sławomir Jamróg